

เรื่อง รายงานการประเมินโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สหวิทยาเขตนิคมคำสร้อย
จังหวัดมุกดาหาร

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน
ปีที่ทำการประเมิน 2546

บทคัดย่อของ

นายจรัญ เสนาวงศ์
นายชำนาญ โพธิคลัง
นายบรรดาศักดิ์ สีลา
นายนิกร อุทก
นายบุญมี วันภูงา
นายชารี สุดคำที
นายนพดล กิตติวัฒนพล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียน
2. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานในด้านการปฏิบัติตามแผนและหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย ปัญหาอุปสรรค การแก้ไข และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงาน
3. เพื่อประเมินผลสำเร็จของการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นในช่วงการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายของครูผู้ดูแลนักเรียนและนักเรียนผู้เข้าฝึกอบรม

วิธีดำเนินการประเมิน

1. ประชากร
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากสหวิทยาเขตนิคมคำสร้อย จำนวน 333 คน ครู- อาจารย์ผู้ควบคุมนักเรียนจาก 4 โรงเรียนในสหวิทยาเขตนิคมคำสร้อย จำนวน 52 คน รวมทั้งสิ้น 385 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ประเมินกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางของเครจซี และ มอร์แกน(Krejcie and Morgan) แล้วสุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 165 คน และครู – อาจารย์ผู้ควบคุมนักเรียน จาก 4 โรงเรียนใน สหวิทยาเขตนิคมคำสร้อย 26 คน รวม 191 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับครู – อาจารย์ที่ควบคุมนักเรียน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนผู้เข้ารับการอบรมทั้งชุดที่ 1 และชุดที่ 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ใช้เก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - list)

ตอนที่ 2 ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการตามโครงการฝึกอบรมค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed Form or Structured Questionnaire) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามให้สอบถามความคิดเห็นอื่นๆหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามกรอบความคิดในการประเมิน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open – end Form)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ดำเนินการเก็บข้อมูล จากแบบสอบถามที่คณะผู้ประเมินสร้างขึ้นจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 191 ฉบับ

4.2 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้วิธีสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรและครู - อาจารย์ผู้ดูแลนักเรียน โครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2546 ถึงวันที่ 20 กันยายน 2546

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

5.1 ข้อมูลที่เป็นสถานภาพผู้ตอบ นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบและคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป (SPSS)

5.3 ประมวลผลความคิดเห็นอื่น ๆ โดยวิเคราะห์เนื้อความและสรุปในเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ประเมินได้ดำเนินการประเมินและสรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1. ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยในการดำเนินงาน ตามโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต สรุปได้ดังนี้

1.1 ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยในการดำเนินงานตามโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามความคิดเห็นของครู – อาจารย์ผู้ดูแลนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพร้อมด้านปัจจัยอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ 7 รายการ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานมีความพร้อม ที่จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี หลักสูตรในการจัดอบรมเหมาะสมกับผู้เข้าอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม สถานที่ฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับกิจกรรมที่จัดอบรม คณะวิทยากรให้ความร่วมมือในการจัดอบรมเป็นอย่างดี โรงเรียน/ชุมชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ระบบเสียง แสง โสตทัศนูปกรณ์มีความเหมาะสม และมีความพร้อมด้านปัจจัยในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 4 รายการ ยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ คือ มีการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์โครงการอย่างทั่วถึง สื่อ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเหมาะสม สถานที่ที่หลับนอนของผู้เข้าอบรมมีความเหมาะสมและงบประมาณที่ใช้ในการจัดอบรมมีความเหมาะสม

1.2 ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยในการดำเนินงานตามโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าฝึกอบรม โดยภาพรวม พบว่า มีความพร้อมด้านปัจจัยในการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจและเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า มีความพร้อมด้านปัจจัยในการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ 3 รายการ คือ ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม ระบบแสงเสียง โสตทัศนูปกรณ์มีความเหมาะสม คณะวิทยากรที่ให้การอบรมมีความเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ มี 4 รายการ ได้แก่ ผู้เข้ารับการอบรมได้รับทราบโครงการก่อนการอบรม สถานที่ฝึกอบรมเหมาะสมกับกิจกรรม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม สถานที่หลับนอนมีความสะอาดและเป็นสัดส่วน

2. ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินการ

2.1 ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามความคิดเห็นของครู – อาจารย์ผู้ดูแลนักเรียน พบว่า กระบวนการดำเนินงานตาม โครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานอยู่ในระดับดี และผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจทั้ง 6 ข้อ คือ คณะวิทยากรมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ เนื้อหาสาระในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม ลำดับขั้นตอนของพิธีกรดำเนินการได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมที่จัดเอื้อต่อการเรียนรู้ของ

ผู้เข้าอบรม ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เวลาที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ การอภิปราย ชักถามมีความเหมาะสม

2.2 ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานตามความคิดเห็นของนักเรียนผู้เข้าฝึกอบรมพบว่า กระบวนการในการดำเนินงานตามโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กระบวนการดำเนินงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์เป็นที่น่าสนใจ 2 รายการ คือ คณะวิทยากรมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ผู้เข้าอบรมได้มีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ 4 รายการ คือ เนื้อหาสาระในการฝึกอบรมเหมาะสมกับผู้เข้าอบรม กิจกรรมที่จัดเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เข้าอบรม ลำดับขั้นตอนของพิธีกรดำเนินการได้อย่างเหมาะสม เวลาที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ การอภิปรายและ ชักถามมีความเหมาะสม

3. ผลการประเมินด้านความสำเร็จ

3.1 ผลการประเมินด้านความสำเร็จของโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความคิดเห็นของครู – อาจารย์ ผู้ดูแลนักเรียน พบว่า ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์เป็นที่น่าสนใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์เป็นที่น่าสนใจทุกข้อ จำนวน 5 รายการ คือ สามารถเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยให้กับผู้เข้าอบรมได้ ผู้เข้าอบรมนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถเสริมสร้างความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ และสถาบัน ครอบครัวได้ สามารถเสริมสร้างความรัก และความสามัคคีแก่ผู้เข้าอบรมได้ ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจในหลักพุทธศาสนาสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.2 ผลการประเมินด้านความสำเร็จของโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความคิดเห็นของนักเรียนผู้เข้าฝึกอบรม พบว่า ผลสำเร็จอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์เป็นที่น่าสนใจเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผลสำเร็จในการปฏิบัติงานโครงการค่ายพัฒนาชีวิตอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์เป็นที่น่าสนใจทุกรายการ จำนวน 5 รายการ คือ สามารถเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยให้กับผู้เข้าอบรมได้ สามารถเสริมสร้างความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณและสถาบันครอบครัว สามารถเสริมสร้างความรัก และความสามัคคีแก่ผู้เข้าอบรมได้ ผู้เข้าอบรมนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจในหลักพุทธศาสนา สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยในการดำเนินงาน การปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานในการจัดอบรมนักเรียน ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่น ๆ สำหรับนักเรียนที่เข้าค่ายฝึกอบรมโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต

4.1 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของครู – อาจารย์ผู้ดูแลนักเรียนตาม โครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต สรุปได้ดังนี้

4.1.1 ด้านปัจจัยในการดำเนินงานตาม โครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต ควรดำเนินการในเรื่องต่อไปนี การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียนการประชาสัมพันธ์ควรจัดให้มืออย่างทั่วถึง การแบ่งบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบควรทำชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อน งบประมาณควรเพิ่มเพื่อให้เกิดความพอเพียง มีการวางแผนใช้จ่ายอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์

4.1.2 ด้านกระบวนการในการดำเนินงานตาม โครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต ควรปรับปรุงในเรื่องต่อไปนี การจัดกิจกรรมควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมมาก ๆ และอย่างทั่วถึง กิจกรรมในการฝึกอบรมควรมุ่งเน้นในเรื่องความมีระเบียบวินัยมากขึ้นและให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ การจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงวัย วุฒิภาวะและด้านจิตใจของนักเรียนให้มาก ควรมีการติดตามผลนักเรียนหลังจากอบรมแล้ว

4.2 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของนักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมใน โครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต สรุปได้ดังนี้

4.2.1 ด้านกิจกรรมส่งเสริมให้เยาวชนห่างไกลจากยาเสพติด โรงเรียนและชุมชน ควรจัดกิจกรรมด้านกีฬาและดนตรี เพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักและเห็นคุณค่า และให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โรงเรียนและชุมชนควรจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้าน ยาเสพติดให้เยาวชนรู้จักพิษภัยของยาเสพติด และส่งเสริมพ่อแม่ให้ความรักและห่วงใยลูก

4.2.2 สิ่งที่นักเรียนได้รับในการเข้าค่ายในครั้งนี้ ความรู้เรื่องยาเสพติด ทักษะชีวิตในด้านความเสียสละ ความมีน้ำใจ ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคีและความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณตลอดทั้งได้ข้อคิดในการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

4.2.3 ด้านความประทับใจที่นักเรียนมีต่อการเข้าค่ายในครั้งนี้ สิ่งที่น่าประทับใจที่สุดในการเข้าค่าย คือ การได้มีเพื่อนใหม่ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับเพื่อนใหม่

4.2.4 ด้านการจัดโครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตครั้งต่อไป นักเรียนอยากให้โรงเรียนและชุมชนจัดการเข้าค่ายอบรมนักเรียนทั้งโรงเรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนให้มีคุณภาพทุก ๆ ด้าน และสามารถนำความรู้ที่ได้มาพัฒนา ปรับปรุงให้มี คุณภาพและมาตรฐานยิ่งขึ้น

4.2.5 ด้านความไม่ประทับใจและควรปรับปรุงในการเข้าค่ายครั้งนี้ การเตรียมสถานที่ในการอบรม ด้านที่พัก หลับนอนไม่เพียงพอและสะดวกสบายเท่าที่ควร ห้องน้ำไม่สะอาด นักเรียนควรให้ความสำคัญในการอบรมและให้ความร่วมมือมากกว่านี้ ครู – อาจารย์ ควรให้ความรัก

และเอาใจใส่ต่อนักเรียนให้มากกว่านี้ การลงโทษและความเข้มงวดกวดขันในการฝึกอบรมของพระ
วิทยากรควรลดความรุนแรงและไม่ควรลงโทษหนักเกินไปเพราะทำให้กระทบกระเทือนถึงจิตใจของ
นักเรียนจนทำให้ไม่สามารถยอมรับได้